

Enskild motion

Motion till riksdagen 2017/18:211

av **Lars Tysklind (L)**

En ändrad organisering av landets lantmäteriverksamhet

Förslag till riksdagsbeslut

Riksdagen ställer sig bakom det som anförs i motionen om att tillåta privata aktörer att vara fastighetsbildare och tillkännager detta för regeringen.

Motivering

I dagens samhälle är tillskapandet av fastigheter centralt för att driva samhället framåt. När fastigheter för boende, industri, kontor och handel skall tillskapas är en lantmätare (fastighetsbildningsmyndighet) alltid inblandad, inte bara genom att stycka tomter utan även i detaljplaneringsarbetet.

I dag hanterar fastighetsbildarna tillskapandet av vanliga tomter, tredimensionella fastigheter, ägarlägenheter, samfälligheter, ledningsrätter mm. För ett antal år sedan fördes dessutom inskrivningsväsendet över från tingsrätterna till Lantmäteriet, en helt naturlig åtgärd som ökat effektiviteten. När till exempel lantmätaren bildat en fastighet tar en annan avdelning hand om att fastighets egenskaper, rättigheter och belastningar som offentliggörs i register.

Lantmäteriverksamheten har utvecklats i takt med samhällsutvecklingen men på senare år har det blivit mer och mer tydligt att Lantmäteriverksamheten inte hänger med i alla delar.

Kommuner kan få tillstånd att upprätta egna fastighetsbildningsmyndigheter och alla större kommuner, till exempel Stockholm, Göteborg, Mölndal, Södertälje och Linköping, har sådana tillstånd.

Lantmäteriet behöver fokusera på sina myndighetsuppgifter och på att fortsatt driva utvecklings- och metodarbete men själva hantverket längst ut i kedjan kan med fördel läggas ut på tekniska konsultföretag och även eventuellt på kommuner.

Man kan konstatera att Lantmäteriets långa handläggningstider ställer till stora problem och är en av orsakerna till att det tar så lång tid från idé till förverkligande i byggprocessen.

Lantmäteriet har cirka ett års tid från beställning till att jobbet startas medan kommunerna med eget lantmäteri regelmässigt har mycket kortare starttider, från två månader till sex månader är vanligt. Lantmäteriet har uppgett att en orsak är att det råder brist på rutinerade förrättningslantmätare och att man arbetar för att kunna förkorta handläggningstiderna. Detta samtidigt som andra aktörer med behov av samma kompetenser visserligen påtalar problemet men löser sina uppgifter betydligt snabbare. Det finns också aktuellt exempel på att Lantmäteriet drog ut alltför långt på tiden i handläggningen av ett ärende om fastighetsbildning och därför kritiseras av Justitiekanslern, JK.

Problemet med Lantmäteriets dubbla roller, att både vara myndighet och affärsdrivande statligt verk, är inte till fördel vare sig för kunder eller för det allmänna. För att utföra myndighetsverksamhet av utvecklande och kontrollerande slag är det nödvändigt med ett statligt verk eller en myndighet.

Myndighetsutövning i form av tomtavstyckningar, bildande av samfälligheter m.m., som sker ute i landets kommuner, kan dock med fördel privatiseras.

De tekniska konsultföretag som redan nu har relevant kompetens bland sin personal, jobbar med liknande frågor och har stora möjligheter att effektivisera förrättningsverksamheten.

Lars Tysklind (L)